

ЦѢНА НА ВѢСТНИКА:
 за България годиш. . . 6 л.
 за 6 мѣсеца 3 л.
 За странство год. . . 8 л.
 За 6 мѣсеца 4 л.
 Всичко, що се отнася до вѣстника, се адресира: до редакцията на в-къ „Свѣткавица“ — гр. Варна.

СВѢТКАВИЦА

Библиотеката

НЕЗАВИСИМЪ ПОЛИТИЧЕСКИ ВѢСТНИКЪ.

ИЗЛИЗА СЕДМИЧНО ВСЪКА НЕДЕЛЯ.

Издателъ-Стопанинъ: СЛ. ХРИСТОВЪ.

Обявления се гласа:
Тукъ
 ница за Варна
 За обявления из едѣлнитъ пристави се гласа по 0'4 ст. на думъ.
 Неплатени писма не се приематъ.
 Разсочпен не се гласатъ.

ПРОДАВА СЕ
 добръ урѣдена печатница съ много износна цѣна.

Споразумѣние: СЛАВИ ХРИСТОВЪ — Варна.

Българска Бонбонена Фабрика „Бориславъ“

на
Г. Николиевъ & А. Поповъ, Варна.

Първата и единствена въ Варна модерно комплектна моторна фабрика, произвежда всички видове захарни издѣлия: бонбони, пълни съ шоколадъ и съ разни фруктов мармалади; карамели разни видове, пълни съ шоколадъ и фруктов мармалади, обвити съ луксозни етикети и афоризми отъ най-знаменати автори; фондани, английски гоми, желта захаръ (небегъ шекери), леблеби шекери, пейниръ шекери, сиропи, фруктов сладка, локумъ типъ „Сира“ и разни видове росолови бонбони пълни съ ликьоръ, за локума и росоловитъ бонбони имаме доведенъ специалистъ майсторъ отъ Сира, дѣто се изработватъ прочутитъ Сирски локуми и всички видове захарни издѣлия. По поръчка изработва по вкусъ и желанието на клиента.

Всичкитъ видове захарни издѣлия, както и цѣнитъ имъ, които фабриката изработва, сж поименовани въ цѣноразписа, който при поискване фабриката изпраща безплатно. 9-10

Фабрика „ЯГОДА“, Гара Шуменъ

за винени коняци, мастики, вермутъ, битери, ликьори и др.

на
Маринъ П. Паскалевъ & С-ие

Единствена въ България конячна фабрика съ двойна парна дестилация и най-модерна филтрация.

Цѣноразписъ при поискване — франко. 4-15

Важно за г-да строителитъ

Христо П. Овчаровъ

Гара Шейтаджикъ.

Съобщавамъ на г-да строителитъ, че се установихъ въ гара Шейтаджикъ и открихъ собствена карьера за прочутитъ и удобрени отъ самото Министерство на Общ. Сгради, Шейтаджикски камани, отъ които доставлявамъ на износни цѣни, като: цокълъ, стъпала, подпрозорци, булдури, парапети, плочи за постилане дворове и др.

За споразумѣние отъ провинцията направо до менъ, а за града Варна, до Петръ П. Овчаровъ & С-ие.

Съ почитание:

Христо П. Овчаровъ

6-19

Многоуважаеми Г. Г.

Слѣдъ специализирането си въ Виена по художествената фотография, — се установявамъ въ градъ Варна и наредихъ ателието си по най-последнитъ изисквания на фотографското изкуство, което отворихъ за публиката отъ 1 априлъ т. г. подъ фирмата

I Модерна художествена ФОТОГРАФИЯ

находяща се въ жгловото високо здание на улица „Прѣславска“, срѣщу хотелъ „Парижъ“.

Г. г. граждани, въ ателието ми портретитъ ще се изработватъ на I-во качествена истинска платина — Коледругъ, Гумидругъ и Матова книга, а така сжщо ще приематъ портрети за уголъмяване отъ всѣка величина, до диаметра фамилни групи, сжщо ще изработвамъ портрети по желание — върху копринени, атлазени и др. платове, които ще позволяватъ да се ператъ.

Г. г. граждани, посѣтете ателието ми за да се увѣрите че другадъ неможете намѣри подобна артистична изработка която ще задоволи и най-взискателния посѣтителъ.

Посѣтете ателието ми, за да се увѣритъ още, че не трѣбва за напредъ да изпращате портрета си за уголъмяване въ странство, защото тукъ ще имате по солидна изработка.

Съ почитание:

Захария П. Жейновъ

Фотографъ.

Сжщия притежателъ на Сливенското ателие „НОЖАРОВЪ“.

ПРОДАВА СЕ По причина, че съмъ ангажиранъ съ много други търговски прѣдириятия, извѣствамъ на интересующитъ се, че продавамъ собствената си ПИВНИЦА „БАТЕМБЕРГЪ“, находяща се на ул. „Владиславъ“ (ташъ-йолу) съ много износна цѣна. Споразумѣние лично съ мене: Гочо Ж. Андрѣйчевъ.

Турция прѣдизвиква.

Обществено мнѣние въ България е силно развълнувано отъ последнитъ събития въ Македония. Българския елементъ отново е подвергнатъ на жестоки неправди и изтѣзания. Двѣгодишното управление на младотурцитъ не даде никакви гаранции за конституционнитъ права и свободи. Младотурцитъ тръгнаха по опасния пътъ на грубата репресия и този начинъ на дѣйствие не прѣдвѣщава никакво добро за тѣхната кауза. Слѣдъ като потопиха въ кръвь и сълзи Албания, тѣ прѣнесоха центъра на своитъ прѣстѣпни дѣйствия въ Македония. По единъ произволенъ административенъ начинъ — безъ повелята на ка-

къвто и да е законъ — тѣ започнаха да обезоржаватъ македонцитъ; а това ще рѣче да се оставятъ тѣ безъ всѣка защита, за да може всѣкой заптия или мохаджиринъ да ги напада и ограбва. Тази варварска постѣпка на турското правителство прѣдизвиква отчаяно съпротивление въ срѣдата на вѣковно тиранизиранитъ македонци. Итъче не можеше и да бжде. Слѣдъ скжпитъ и огромни жертви, които дадоха за тържеството на младотурския режимъ, тѣ имаха право да получатъ поне една малка частица отъ свобода и спокойствие. Но младотурцитъ не могатъ да се помпратъ съ мисълта, че българския елементъ

ги пръвзхожда във всяко едно отношение, че той е извикан да играе важна роль във бждж-щитъ сдббини на отоманската империя. Затова тв не се ствбяват да употрбяват и най-жестоки срѣдства за да сломятъ упоритостта на българското население, като мислят че вършат нъкаква полезна държавна политика. Горчиво заблуждение! Тв трѣбна да сж ослѣпели за да не виждат, че сами сѣкатъ клонътъ, върху който врѣменно почиватъ. Въ своето късогледство и нравственъ упадъкъ, тв не могат да разбератъ, че културното пръвзходство на българина е една положителна гаранция за прв-успяването на конституционния режимъ. Миналогодишния прв-вратъ въ Цариградъ показа, че българитъ сж готови да се жертвуватъ до единъ за тържеството на свободата и новия режимъ. Но толкозъ по злѣ за младотурцитъ, когато тв не сж способни да прѣцѣнятъ нѣщата и събитията, когато тв не желаятъ да влѣзатъ въ кръгътъ на културнитъ европейски държави.

Положението въ Македония е станало толкова несносно, че ежедневно въ България прииждатъ масса бѣжанци. Турция прѣдизвиква! Нѣщо повече: Турция наниса кръвна обида на европейската общественна свѣсть! Не само България, но и всѣка европейска държава има безспорното право да тури край на кървавото дѣло, което се върши отъ младотурцитъ въ Македония. Никой вече не може да хвърли упрекъ върху българитъ, че тв нарушаватъ и застрашаватъ мирътъ на Блканитѣ. Турцитъ прѣдизвикватъ, тв застрашаватъ мира! Прочее, настанало е крайно врѣме за да се обуздаатъ и вразумятъ. Отъ трийсетъ години насамъ, България е сторила крупни жертви за подобрене сдббата на нашитъ сънародници отвѣдъ Рила; тя не може повече да се истоцава и да гледа съ спокойствие на кървавата рѣзня, която се разиграва прѣдъ очитъ ни! Безъ да критикуваме глупавата политика на нашето правителство, което пропусна твр-дѣ важни моменти за да раз-

рѣши всички трънливи въпроси, интересующи двѣтъ сѣсѣдни страни, ний се надѣмемъ, че то ще се погрижи да исплни длгътъ си. Още повече, че цѣлокупното европейско общественно мнѣние е на наша страна; то оцѣнява миролюбивото настрояние на българския народъ и жестоко порицава варварското поведение на низко падналитъ турски уравници.

Исполнение на дългъ или съзволние? (въз училищата).

Единъ мѣстентъ вѣстникъ похѣсти авторитета прѣтивъ нѣкои варненски учители. Има ли безпорядки въ училищата, ние поддържаме да се цѣрятъ като се разслѣдатъ отъ респективнитъ власти и се даде заслуженото на виновнитъ, които и да бѣдатъ тв. Но ние пѣкъ изнесохме редица запитвания за учителката А. В., относително това: че првзъ учебни часове работила своя работа, пращала ученицитъ си да носятъ нейни писма на пощата и другадъ; заспивала прѣдъ ученицитъ, занимавала се съ френски езикъ или друго, прѣемала гости, водила тихи занятия; че въ редъ години не се е явявала съ ученицитъ на явни празници, каквото е Кирилъ и Методий, нито ги е водила на черква; че закъселявала съ отиването си въ училище и пуцала ученицитъ си много по-рано отъ опрѣделеното врѣме и т. н. Но по тия запитвания сѣция не обѣлва зжбъ, самата визирана учителка не дава никакво опровержение, което е равносильно на самопризна-ние, а училищнитъ власти като че ли си правятъ оглушки.

Въ единъ отъ първитъ броеве на „Свѣтлавица“ направихме едно съобщение и за извѣстния варненски учител Н. Николовъ. Обаче и по този случай послѣдва мълчание, а въпросния мѣстентъ вѣстникъ се яви въ услуга Николову.

Очевидно е, че тукъ имаме работа съ едно осѣдително поведение на власти и вѣстникарска редакция.

Но насъ нени интересова въ дадения случай „мѣстния вѣстникъ“, комуто въ голѣма степенъ се дължи за размирицитъ въ тукашнитъ училища првзъ послѣднитъ нѣколко години. Ние се позоваваме на учил. настоятелство и училищната инспекция и ги питаме: въ интереса на училищното дѣло ли е да се остави за учителъ въ Варна Н. Николовъ, като се знае: че той е наказанъ отъ дисциплинарната комисија за недостолѣния дѣяния спрямо свои ученици; а това се знае отъ варненското общество; че съ варненскитъ учители, прѣтивъ голѣма частъ отъ които води дѣла въ сѣда, е въ свѣсѣмъ неколегиални (по-право враждебни) отношения, съ изключение на едно незначително малцинство, че училищ-

нитъ закони и наредби задължаватъ учителитъ да живѣятъ задружно; че мнозина учители сж бивали прѣмбствани, отстранявани и уволнявани за неколегиалностъ, или даже само по поводъ на компрометирующа званието слухове (подобни случаи е имало и съ бивши варненски учители); че и тази година има случаи на наказание на учители за неколегиалностъ, каквото е наказанието, което дисциплинарната комисија е наложила на учителката Ж. К. въ с. Стражица, като за неколегиалностъ я е отстранила една година отъ селото.

Питаме, може ли, добросъвѣстно ли, е, едно училищно настоятелство и училищна инспекция, между чийто съставъ ще сж повечето хора бащи, да мижатъ прѣдъ такива запитвания за учителката А. В., които ние въ 2 броя на вѣстника изнесохме? И ако тв не сж исплнили своитъ задължения, ние ли сме криви, че въпрѣки нашето желанье, даваме публичностъ на въпроси, които влизатъ въ областта на тѣхнитъ длжности?

Ние не подозираме намѣрение да бжде чутъ нашия гласъ и затова продължаваме да питаме за учителката А. В. още:

1. Истина ли е, че е взела отпускъ отъ учил. инспекция подъ прѣдлогъ, че ще води своя близка въ санаториумъ на лѣчение, а вмѣсто това отива безъ своята близка болна да се разхожда изъ Добруджа и това првзъ маж, когато се привършва учеб. година, като при това е постѣпила на работа 4 дни слѣдъ дадения ъ отпускъ?

2. Истина ли е, че за првзъ цѣла една учеб. година е вписала учебния материалъ само до мартъ, а првзъ останалитъ мѣсеци мартъ, априлъ, май и юний, нийцо не вписала, което значи, че нищо не учила првзъ толкова врѣме.

3. Истина ли е, че првзъ т. г. въ всѣко училище, дѣто е бивала командирована, е вземала отъ главнитъ учители отпуски, които се набиратъ около 2 седмици, а тя има право да вземе отпускъ отъ главенъ учителъ само 3 дни првзъ цѣлата учеб. година?

4. Истина ли е, че тя првзъ учителствуването си т. г. въ едно училище е взела 3-дневенъ отпускъ отъ главния учителъ на друго училище, че послѣдния макаръ и да нѣма право да разрѣшава отпуски на учители отъ други училища, ъ е разрѣшилъ искания отпускъ, който тя изиолзувала?

5. Истина ли е, че е казвала прѣдъ своя другарка: „Срамъ ме е, дѣто съмъ основна учителка (а не е я срамъ да взема българската народна паръ)?“

6. Истина ли, че првзъ учебни часове е пращала свои ученици да ъ купуватъ ябълки, грозде, халва, яйца и пр. като ординарци?

7. Истина ли е, че учила една своя другарка при идване на училищния инспекторъ на ревизия: „Нека си отиде, че сетя си си я караме както знаемъ?“

8. Питаме втори пжтъ, истина ли е,

че цѣлъ учителски съвѣтъ се е изсмѣлъ т. г. на нея заради отбѣгване отъ училищна работа, вслѣдствие оплакване отъ нейни другарки и ако това е вѣрно, то не значи ли, че тя е изгубила всѣкакво значение прѣдъ учителството, въ чийто срѣда се намира?

9. Истина ли е, че единъ денъ не се явила въ училище и на другия денъ като идва, отбѣлзва въ дежурната книга, че е дошла въ отсъствующия денъ въ 8 часа прѣдъ обѣдъ и въ 1 часа слѣдъ обѣдъ?

Слѣдъ всичко до тукъ казано, нека всѣки си отговори: изпълнение на глгъ ли има въ случая, или съзволние?

Ако обаче учил. настоятелство и учил. инспекция манкаратъ на своитъ задължения, гражданитъ ще направятъ своето.

Пакъ криза въ Америка.

отъ Едмонъ Тери.

Финансовата криза, която прѣкарватъ сега съединитъ щати, е много по сериозна отколкото оная првзъ 1907 г.; но, за да се разбере нейното произхождение и възможнитъ послѣдици, трѣбва да се повърнемъ малко назадъ.

Отъ економическа и финансова гледна точка, годината 1909 бѣ првзсходна за тази велика държава: цѣлата ъ външна търговия достигна 16 591 милиона лева, срѣщу 14 863 милиона за 1908 г. Производството на чугуна, главния артикулъ на амеркканската металургическа индустрия, което бѣше спаднало на 15,642 021 тона въ 1908 г., нарасна съ 25,365 180 тона. Тѣзи цифри съставляватъ рекорди.

Най-сетя чистия приходъ отъ 814 желѣзнопжтни линии възлиза на 13,437 милиона лева срѣщу 11,992 милиона првзъ 1908 г., значи съ едно увеличение на 1.442 милиона лева. Вашингтонската търговска комисија, която контролира желѣзнопжтнитъ тарифи и установява своитъ исчисления спорѣдъ една метода еднообразна за всикитъ компании, прѣдставлява едно увеличение на разносикитъ съ 684 милиона лева и опрѣдѣля чистия приходъ—безъ разносикитъ по експлоатацията—на 4 636 милиона лева въ 1909 г., срѣщу 3,875 милиона въ 1908 г.: т. е. едно увеличение съ 761 милиона лева въ полза на 1909 г.

Американския финансовъ пазаръ уреди своя алоръ спорѣдъ горѣупо-узнатитъ резултати и между 31 Декемврий 1908 г. и 1909 г. срѣдния курсъ на двайсетѣхъ главни желѣзнопжтни компании се покачи отъ 127⁷/₈ на 130³/₈ долари; сжщо и срѣдния курсъ на дванайсетѣхъ главни индустриални дружества се увеличи отъ 86³/₄ на 99³/₄ долари.

Но, въпрѣки тия характерни данни, голѣмитъ американски палюти (цѣнности) непрестанно спадатъ. За

ПОДЛИСНИКЪ.

Единъ дедективъ.

Отъ Жозефъ-Рено.

Бѣхме сѣдали да обѣдваме въ градината. Като се нахранихме и заупихме, моя сѣсѣдъ (старъ сддебентъ слѣдователъ) ми каза:

— Азъ съмъ прочелъ цѣлата криминална литература въ днешно врѣме. Забѣлжвателно е остроумието на сддебнитъ и полицейски органи. Но азъ бихъ имъ далъ единъ добъръ урокъ, ако ви разкажа едно приключение, което съставлява единъ неприятенъ споментъ отъ моята дълга кариера.

Службата си започнахъ, и то твр-дѣ успѣшно, въ една близка до Парижъ префектура. Една тайфа отъ твр-дѣ опасни крадци задаваха страхъ въ околността. Тв се нари-

чаха „непобѣдимитъ.“ За шестъ мѣсеца азъ успѣхъ да ги заловя и да ги прѣдамъ на сѣдъ съ сддебни за-сѣдатели. Слѣдъ това, азъ отидохъ въ Парижъ да прѣкарамъ едно мѣсе-ченъ отпускъ.

Една сутринъ ^{*} ^{*} ^{*} получихъ слѣдущето писмо: „нашата тайфа пакъ съществува и ви осѣжда, подъ страхъ на смъртъ, да ни внесете петдесетъ хиляди лева. Ако сте съгласни, привържете една кърпа на прозореца на вашата стая. — Непобѣдимитъ.“

Азъ започнахъ да се смѣя и си помислихъ: Кой ли другаръ е рѣкълъ да се пошегува съ менъ? Но слѣдъ два дни, когато се връщахъ

срѣднощъ, азъ чухъ нѣщо да тракне до стѣната, свѣсѣмъ близко до менъ, а сжщеврѣменно чу се и единъ гър-межъ. Азъ видѣхъ двѣ сѣнки, които се изгубаха между дрѣвесата. Като запалихъ клечка кибритъ, азъ видѣхъ, че стѣната е пробита съ крушумъ. Явно е, че върху менъ сж стрѣляли. И на другия денъ азъ получихъ една карта съ твр-дѣ кратко съдържание: „Първо прѣдупрѣждение. — Непобѣдимитъ.“

Слѣдъ два дни, като взимахъ утрѣшното си кафе, азъ осѣтихъ остра болка въ стомаха и до вечерта не можахъ да се мрдна. Доктора като прѣгледа млѣкото, произнесе се, че въ него има отрова. И друго писмо ми дойде: „Второ и послѣдно прѣдупрѣждение. Ний можемъ да увеличимъ дозата. — Непобѣдимитъ.“

Не, повече това е невъзможно. Азъ не можахъ да живѣя като Монтепена и Конанъ Дойла. Опита да ме убиятъ, да ме отровятъ съ млѣкото, не, това не се търши. И затова азъ бѣхъ

се отстранилъ въ непознатия кжтъ, та да не се знаятъ слѣдатъ ми. И колко мъчителни дни прѣкарвахъ азъ? И бѣхъ убѣденъ, че тв (непобѣдимитъ) не могатъ ме намѣри. Лѣскаяхъ се да вървамъ, че пакъ азъ ще побѣдя. Азъ ходѣхъ всѣкога съ револверъ и храната ми се приглед-даше. Даже азъ писахъ и на своята банка: освѣнъ на мене, никому другиму да не давате паритъ ми. Тѣй че, и да ме заловѣха тия хайдути, даже и да изтрѣгнатъ подписа ми, тв не биха могли да си послужатъ съ него.

Като се връщахъ отъ кратката ми ежедневна разходка, една мисль ми дойде. На първия етажъ въ жилището ми, отгорѣ на една врата стоеше слѣдния надписъ: „Дикъ Вергранъ, частентъ дедективъ.“ Въ вѣстникитъ бѣхъ челъ много лѣскатели отзиви за тоя човѣкъ. Защо пѣкъ да не се посвѣтвамъ и съ него?

Единъ слуга ме въведе при г. Бертрапа, сампатичентъ и милвидентъ;

да се обясни туй бързо спаданне, често говорят за ограничаване циркуляцията на парити, прѣдизвикано отъ извънредни спекулации като тия прѣзъ 1907 г. също и перспективата за лоша реколта прѣзъ тази година, съ посѣтване на живота и др. т. Вѣрно е, че тѣзи фактори спомогнаха на спаданнето, но тѣ не сж главната причина.

Прѣди Рузвелтъ да стане прѣдседател, американскитѣ финансиста се радваха на пълна свобода за да съставляватъ дружества и да ги управляватъ както имъ е угодно. Побѣдата на Макъ Кинлей въ изборитѣ прѣзъ 1896 г. и 1900 г. се дължи на голѣмитѣ трустове; но полковникъ Рузвелтъ, прокламиранъ за прѣдседател слѣдъ убийството на Макъ Кинлей (4 Септем. 1901 г.), още въ първия си месажъ показа едно враждебно настроение, което се засили слѣдъ прѣизбирането му въ 1904 г.

Въ началото на 1905 г. г. Гарфилдъ, комисаръ на трустоветѣ, прѣдстави на конгреса, съ одобриенето на Рузвелта, единъ рапортъ върху сръдствата за да се даде на федералното правителство единъ дѣйствиелен контролъ върху трустоветѣ и здруженията.

Възбуденитѣ слѣдъ това процесъ показаха, че федералното правителство е рѣшено да измѣни режима на трустоветѣ въ означения отъ Рузвелта смислъ.

Двестъ, споредъ американскитѣ вѣстници, въ съединенитѣ щати има най-малко 1,200 здружения, прѣдставляюща единъ огроменъ капиталъ, които попадатъ подъ ударитѣ на закона Шерманъ; и ако Върховния съдъ се произнесе, че Standard Oil Co и Tobacco Trust трѣбва да се растурятъ (както иска правителствения комисаръ), тогава тия 1200 здружения еднакво ще бждатъ растурени.

А това е една пълна промѣна на рѣжима — би могло дори да се каже една финансова и економическа революция — която застрашава огромни интереси и неминуемо ще прѣдизвика ужасни пертурбации върху цѣлостта на движнитѣ американски цѣности.

* * *

Човѣкъ може да критикува сегашната политика на Вашингтонското правителство спрямо трустоветѣ и желѣзнопѣжнитѣ компании, като поддържа — което е вѣрно въ известна степенъ — че именно тия могщи здружения на капитали и енергия създадоха великата американска индустрия и дадоха възможностъ на съединенитѣ щати да се развиватъ съ една безподобна въ човѣшката история бързина и пълнота. Може и да се твърди, напротивъ, че благосъстоянието на тази грамадна страна, голѣма колкото цѣла Европа, не ще бжде засѣгнато отъ новосъздаденитѣ законоположения, и че акционеритѣ и участницитѣ въ трустоветѣ ще бждатъ прѣ-

ви, които ще спечелятъ отъ това. Но какво важи? това поведение е съобразно съ волята на американския народъ, това неподѣлки на никакво съмнѣние — и прѣди да се ангажираме съ американски цѣности, ще бжде благоразумно да почакаме послѣдствата на економическата и финансова революция, която наскоро ще се извърши въ съединенитѣ щати. Впрочемъ, туй благоуразумие се налага и отъ други еднакво сериозни причини, които по-вече или по-малко сж повлѣли за понижението констатирано между 31 Дек. 1899 г. и 8 Юлий 1910 г.

Сега е известно, че производството на житото тази година ще бжде много по-слабо отколкото миналогодишното. Рапорта, който правителството публикува на 8 Юлий, означава, че по причина на суната, близката реколта едвали ще възлѣзи на 227 милиона хектолитра сръщу 268 милиона въ 1909 г. Отъ това се вижда, че износа ще се намали, а съ това и желѣзницитѣ ще прѣтърпятъ загуба.

Търговския баланс е застрашенъ, защото, до като прѣзъ цѣлата 1909 г. той бѣше далъ единъ излишекъ отъ износъ съ 1305 милиона лева, сръщу 3,294 милиона въ 1908 г. и 2,590 милиона въ 1907 г., сега за първитѣ петъ мѣсеци отъ тази година показва единъ излишекъ на вноса съ 19,228,000 лева.

Смѣта се, че съединенитѣ щати трѣбва да плащатъ всѣка година въ странство, за лихви, дивиденди или погашения на американски цѣности, които европейскитѣ капиталисти прѣтѣжаватъ, за своитѣ колонии, за своя флотъ, за военни и др. цѣли, най-малко 1,800 милиона лева, които само търговския баланс и нѣкои второстепенни постѣпления могатъ да набавятъ.

Намалыване излишецитѣ на износъ е единъ твърдъ важенъ фактъ за една държава дебиторка като съединенитѣ щати, защото туй намаление може да прѣдизвика — ако трае до свършека на годината — едно повишение въ развѣнната и една нова монетна криза като оная прѣзъ 1907 г.

Въ резюме, монетното състояние на съединенитѣ щати за сега не е по-добро отъ онова прѣзъ 1908 г., въпрѣки значителното количество облигации, които Европа купи въ началото на годината; и ний трѣбва да пожелаемъ щото обстоятелствата, които създадоха кризата отъ 1907 г., да не се повторятъ тѣй скоро, защото европейскитѣ пазари ще бждатъ по тѣжко засѣгнати при новата криза отколкото при по напрѣшната.

ХРОНИКА

Концерта Морфова-Проконова.
Миналия петъкъ вечерта Варненското общество има щастлива случай да присѣдствава на концерта,

който се даде отъ талантливитѣ артистки г-ци Морфова и Проконова. Програмата на концерта бѣ отбрана и отлично изпълнена. Ний имахме случая да чуемъ разни отбрани парчета отъ Бетховена, Шопена, Верди и др., изпълненieto на които възбуждаше приятенъ захѣсъ въ слушателя. Г-ца Проконова свири чудесно на пиано, тя като че ли надминава своя талантъ. А г-ца Морфова съ своя пленителенъ и сладъкъ гласъ може да очарова и най-безчувствения човѣкъ. Едва ли ще се срѣщне друга българка, която да пригѣжава такива високи дарби. Г-ца Морфова пѣе отъ душа и сърдце, пейния сърдеченъ тонъ обайва и пълнява слушателя. Пъзатова двѣтѣ артистки на често биваха прѣкъсвани съ прорѣчителни ржкоплескания. Въ знакъ на благодарностъ, тѣмъ бидоха поднесени и два роскошни букети. Българското общество смѣло може да се гордѣе съ г-ца Христина Морфова, която въ нищо не отстъпва на първостепенитѣ европейски пѣвици.

Банкетъ.

Слѣдъ обичайния парадъ на 2 Августъ, командующия на 8 п. приморски полкъ даде банкетъ въ честъ на запаснитѣ офицери, които бѣха свикани на врѣменно обучение. Найнапрѣдъ, бригадния командиръ пилъ наздравница за главнокомандующия. Слѣдъ него, командующия пилъ наздравница за военния министръ Да ли по лакейски навикъ, или пѣкъ подъ влиянието на нѣщо друго, той не намѣрилъ думи за да възвеличи високитѣ добродѣтели на генералъ Донча. А знайно е, че България никогашъ не е имала по калпавъ воененъ министръ. Генералъ Николаевъ се е борилъ за отечеството, никой не може да отрече това, хвала му! Но, „въ дневнитѣ интелигентни врѣмена“, той не може да заема поста на воененъ министръ. Трѣбваше демократитѣ да поематъ властта за да го задържатъ на този високъ постъ и да се подигратъ съ българската армия.

Колоедачни игри.

Варненското колоедач. дружество, съ участието на всички колоедачни дружества изъ окръга, урежда на 8 того, въ дружественна колодрумъ, колоедачни игри и надбѣгвания. Приходитѣ отъ тѣзи игри ще бждатъ за въ полза на дружествен. колодрумъ. Отъ пригответленията, които се правятъ, може да се прѣдскаже, че игритѣ ще бждатъ блѣстящи. Варненската публика ще испита едно отъ рѣдкитѣ задоволства, ако ги испѣти.

Запитване.

Пишатъ ни отъ г. Добричъ да запитаеме I Мирви Сидия: знае ли той, че писаря при съдилището му Проконовъ взема паръ за написване крепостни актове; ако не знае, нека разпита защо се е взело отъ Аблекимъ

Х. Салаватовъ 7 лева за 14 акта. И кой законъ позволява да се събиратъ такива незаконни такси?

Ординарецъ-майсторъ.

Нѣкой офицеръ въ града ни стрѣля къща. Както ни пишате, този г-нъ, види се по икономически съображения, употребява своя ординарецъ като работникъ да му чете тухли и носи вода отъ кладенеца на на сръщия дворъ.

Ако прѣдзначителето на ординарецитѣ е такова, тогава не остава друго нищо, освѣнъ държавата, вмѣсто да плаща скъпо и прѣскъпо на разни прѣдприемачи, да употребява войницитѣ, та ще се знае поне, че служатъ пакъ на отечеството, а не на отдѣлни личности, които и безъ това сж непоносимъ товаръ на българския данъкоплатецъ.

Прѣдстояще назначение.

Научаваме се, че по настояването на единъ отъ пом. на Вар. кметъ цѣлъ да бжде уволненъ единъ отъ санитарнитѣ агенти, а на негово мѣсто да се назначи бившия такъвъ, нѣкой си Батановъ, който въ качеството си на санитаренъ фелдшеръ въ 8 полкъ за злоупотрѣбление и буйство е осжденъ на 2 год. затворъ и лишень отъ граждански и политически права. Същия прѣди 2—3 мѣсеца е уволненъ отъ общината пакъ за злоупотрѣбление на чужди вѣщи. За него се говори, че е кралъ отъ санитар. отдѣл. карболова кислота и пр., а въ заповѣдта за уволнението му е казано „въ интереса на службата.“ За да не ни дава поводъ да се повръщаме повторно върху този въпросъ, умоляваме г-нъ пом. кмета да се изостави отъ това си намѣрение и да не прѣтѣжра такива лица, като Батановъ, защото, ако и този цѣлъ стѣни крака на Батанова въ санитар. отдѣление, той нѣма да се задоволи съ кражба на карболова киселина и чужди вѣщи дадени за дезинфекция, а може би да задигне и самия п. кметъ отъ блаженния му столъ.

Къмъ акцизия началникъ.

Прѣди двѣ години Иванъ Г. Терзиевъ отворилъ кръчма въ с. Елесеъ Факъ. Провадийска околня. Тази кръчма отстояла на нѣколко крачки отъ училището, петъ метра до чешмата и на около 50 крачки отъ джамията. Даденото на Терзиева позволение да отвори тази кръчма е повече отъ беззаконно. Затова, помолени сме да запитаеме Варненския акциз. началникъ: знае ли той за съществуването на тази кръчма, която трѣбва поскоро да се затвори? И мисли ли той да упражни даденото му отъ закона право за да затвори тази кръчма?

Продажба на градски мѣста.

На 21 Юли се продаваха нѣкои градски мѣста отъ четвъртий и петий участъкъ. Може да се каже, че ку-

той изслуша спокойно моя разказъ. — Г-нъ Слѣдователю, тази работа е твърдѣ сериозна, каза той. И виждате, не се касае толкова за шантажъ, колкото за отмыщение. Искатъ ви пари, но повечето искатъ живота ви. Азъ съмъ се занимавалъ съ подобни случаи. И азъ ще се потруда да ви помогна въ този труденъ моментъ. Ако успѣя, ще ми заплатите само десетата частъ отъ онова, което ви искатъ. Това не е много, защото азъ си навличамъ голѣми рискове. Щомъ сте съгласни, трѣбва да свържете една кърпа на вашия прозорецъ, като знакъ, че сте съгласни да бронте сумата, слѣдъ туй да се махните за 24 часа. Азъ ще облѣка вашитѣ дрехи и ще се дигирамъ така, че да приличамъ на васъ. А вий ще се облѣчете като работникъ. Като ме видятъ, ще помислятъ, че това сте вий и ще се потрудатъ да ме заловятъ, но тогава азъ ще имъ отплатя добрѣ.

Азъ отидохъ да прѣдизвѣстя слу-

гата си, че за два дни ще отектствувамъ. Сетнѣ, слѣдъ нѣколко минути, г. Дикъ Бертранъ стана „азъ.“ Походката му, главата му, искривената му ржка, — по всичко приличаше на менъ. Още повече, че той взема дрехитѣ ми, шапката ми, ржкавицитѣ ми, бастуня ми, та всѣкой би се излѣгалъ и би помислилъ, че това съмъ азъ. Той наблѣска нѣколко парцали за да има гърбица като моята. Пѣкъ азъ станахъ единъ обикновенъ работникъ.

— Така облѣченъ, каза ми Дикъ Бертранъ, вий ще отидете въ пансиона на г-жа Лапортъ, една прѣвъзходна жена, която вече е прѣдизвѣстена. Тамъ ще чакате новиня отъ менъ и азъ нѣма да закѣснѣя да ви зарадвамъ.

... Г-жа Лапортъ, твърдѣ красива брѣнкетка, туку що изпрати своитѣ гости и азъ останахъ самичъкъ съ нея. Тя ми даде една великолѣпна стая. Далечъ отъ „непообдимитѣ“, азъ се чувствувахъ твърдѣ доволенъ.

На обѣдъ всячко бѣ прѣвъзходно; и какво по-хубаво отъ това, да бждешъ глава до глава съ г-жа Лапортъ, която бѣ, колкото красива, толкова и духовита. О! тя бѣ чудно прѣлѣстително създаение! Пѣкъ и азъ бѣхъ младъ! Шампанското прѣдрзполагаше. Колко приятенъ споменъ! Работата е, че азъ съмъ заспалъ на канапето и съмъ се събудилъ едва слѣдъ 36 часа. Къщата бѣ празна и заключена. Азъ извикахъ отъ прозореца и случайно проходящитѣ хора ме освободиха. Доктора ме прѣгледа и констатира признаци на отравяне. А пѣкъ стражаритѣ узнаха, че тази къща, наета и мобилирана отъ г-жа Лапортъ само за 7 дни, никогашъ не е служила за пансионъ.

Сега азъ започнахъ да разбирамъ. Вземахъ единъ пайтонъ и веднага отидохъ въ банката. Но какво бѣше моео очудване, когато касиера ми каза, че прѣжня денъ азъ съмъ дошелъ, снабденъ съ редовни книжа, и съмъ изгѣгналъ всичкитѣ си пари,

посочиха подица ми: и азъ самичъкъ бихъ се излѣгалъ!

Коккото за г. Дикъ Бертранъ, той не се видя вече... Но за менъ стана очевидно, че той скронъ и изпълни всичката тази комедия.

Тази кражба остана незаказана и дълги години азъ трѣбваше да живѣя икономично. Но днесъ, знайте ли кое ми е най-вече жалъ отъ това приключенне? Не паритѣ ми, разбира се, а прѣкрасната снага и голѣмитѣ блѣстящи очи на г-жа Лапортъ!

КУПУВАМЪ АКЦИИ

отъ дружествата „Гирданъ“, „Търговската Банка“ и „България“.

За споразумение до редакцията.

